

SNY

- **ZE ŽIVOTA UČITELŮ**

Distanční výuka

- **ROZHOVORY**

Rozhovor z první linie

Rozhovor s Guntrem Demnigem

Rozhovor s Romanem Bartoníčkem

- **AUTORSKÁ TVORBA**

básně, ilustrace, tvorba

OBSAH

Ze života učitelů	4
Mimo třídu s Romanem Bartoníčkem	5
Rozhovor z první linie	8
Rozhovor se studentem vš	10
(Ne)spíš	11
Rozhovor s Gunterem Demnigem	13
Mimoškolní aktivity	15

AUTORSKÁ TVORBA

Továrna na splněné sny	17
Zpívání v Blavě	19
Splněné sny našich rodičů	21
Vláda v bezvládí	24
Svobodný podivný tvor	25
Lehkomyslná labuť	26

ÚVODNÍK

Milí čtenáři,

máme tu nový rok a s ním i nové, již čtvrté číslo našeho školního časopisu. S novým rokem také přicházejí nové plány, předsevzetí a sny. A právě sny se budeme v tomto čísle zabývat trochu více, neboť jsou hlavním tématem 4. vydání. Mnoho z nás (ať učitelů, či studentů) teď asi sní o návratu do školních lavic, to vám, bohužel, dopřát nemůžeme. Nicméně můžeme vám alespoň poskytnout návod na okamžité zvýšení pohody: uvařte si čaj zalezte do deky a šup na další stránky časopisu. V tomto čísle vám totiž opět přinášíme spoustu zajímavých rozhovorů, článků i textů k zamyšlení.

Ať už v novém roce sníte o čemkoliv, za celou redakci vám přejeme hodně zdraví, štěstí a úspěchů. A snad se nám v brzké době splní i náš sen o návratu do školy.

Začtěte se, zasněte se a krásný den.

Za redakci Alenka Votavová

ZE ŽIVOTA UČITELŮ

Alenka Votavová

V minulém čísle jsme se společně podívali, jak se s distanční výukou perou studenti. Na koho však nesmíme zapomínat, jsou učitelé, neboť i pro ně je tato situace poměrně nová a rozhodně ne snadná. O tom, jak učitelé vnímají a prožívají distanční výuku, si můžete přečíst v následujícím článku.

Dle výsledků dotazníku se učitelům distančně učí na trojku, přesněji na 2,95 v průměru. Rozhodně to není tak zlé, obzvláště když valná většina učitelů odpověděla, že co se přípravy na hodiny týče, stráví s ní mnohem více času.

Odpovědi se již mírně rozcházejí v otázce hodnocení studentů. Téměř polovina učitelů se však shodla na známkách nebo kreditech. Ostatní poukazují například na fakt, že se výsledky nedají srovnávat z důvodu špatného technického vybavení některých žáků nebo z důvodu absence dohledu při testování. Mnoho učitelů by proto zvolilo slovní hodnocení nebo jen prospěl/neprospěl. Nicméně vysvědčení musí být jednotné, u nás zvítězily známky.

Mezi pozitiva distanční výuky učitelé zařadili například větší samostatnost a zodpovědnost některých studentů, což byl bod, který se často objevoval i ve studentském dotazníku. Dalším společně vnímaným pozitivem bylo osvojení si práce s technologiemi, a to tedy jak na straně učitelů, tak studentů.

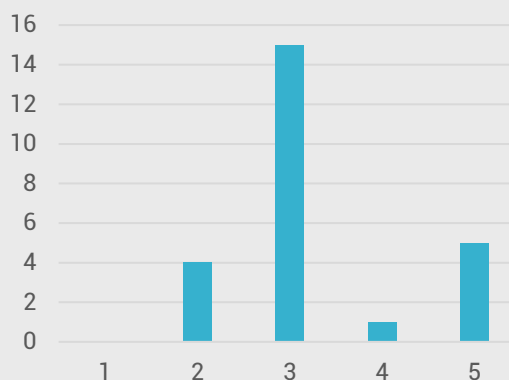
Negativa jsou asi předvídatelná. Kromě technických problémů zmínili učitelé ve svých odpovědích také absenci osobního kontaktu nebo nedostatečnou zpětnou vazbu. Rovněž se často objevovala obava z toho, že studenti během hodin nepracují, opisují úkoly nebo se během práce soustředí na rušivé podněty kolem sebe (jako

například hry, seriály...). Ale jak také mnoho z nich psalo, každý student si musí sáhnout do svého vlastního svědomí a ujasnit si, jestli jeho prioritou je skutečně nová série na Netflixu nebo pochopení nové látky. (Takže pokud tento článek čtete při online hodině, koukejte ho zavřít!)

Práce studentů se týkala i další otázka. Možná překvapivě, ale více než tři čtvrtiny učitelů odpovědělo, že většina studentů pracuje.

Další bod, který možná ocení spíše učitelé, se týká motivace studentů k práci. Mezi nejčastější tipy patřilo: důslednost při kontrole, nedávat snadno kopírovatelné úkoly a motivovat za pomoci známek, dále také například nedávat studentům více úkolů, než by byli schopni zvládnout na normální hodině. Pořád však platí, že každý má svůj osvědčený způsob a hlavně, že studenti by měli být motivováni především touhou po vědomostech.

Jak se Vám učí distančně?

Na závěr snad jen zbožné přání studentů i učitelů, už aby to bylo za námi! Doufejme, že se již brzy potkáme naživo, ale prozatím vám přeji hodně štěstí al – e – e – e – spoň on – l – i – n – e... (Pardon, nějak mi blbne připojení.)

MIMO TŘÍDU S ROMANEM BARTONÍČKEM

Anet Neprašová

Hezký den, pane učiteli. Ještě jednou Vám za celou redakci děkuji, že jste přijal pozvání do našeho časopisu.

Hezký den všem čtenářům školního časopisu. Já zase děkuji za pozvání k rozhovoru.

Pojďme hned začít. Jak se v posledních dnech/měsících máte? Jak zvládáte současný stav?

Děkuji za optání, mám se docela dobře. Nepopírám, že je to náročné období jak pro celou společnost, tak i učitelské povolání, ale snažím se ho vnímat i jako příležitost přistupovat k mnoha věcem jinak.

Vnímáte nějaká pozitiva distanční výuky? Našel jste si něco, co Vám potom bude chybět?

Jsem učitel, který potřebuje osobní kontakt se svými žáky. Takže pozitiva pouze ve formě distanční výuky zatím moc nevidím. Ovšem forma kombinované výuky (tedy pravidelné zavádění distanční formy během školního roku – např. 1x týdně apod.) svůj potenciál bezpochyby má. Minimálně v tom, že by mohla podporovat vzdělávací autonomii žáka. V této formě těch pozitiv vidím mnohem více. A co mi bude chybět? Snad jen to, že nevidím žáky při hodině potají hrát si s mobilem.

Umíte si do budoucna představit, že bychom měli pouze distanční výuku? Jak by se to dalo podle Vás provádět?

Neumím si představit, že bychom měli pouze distanční výuku, která by dokázala zcela nahradit formu prezenční. Již jsem zmiňoval formu kombinovanou. Velkou příležitost vidím také v online výuce.

Představme si, že jsme ve třídě (nebo doma) a spojíme se s archeologem na

vykopávkách v Egyptě, s průvodcem v jaderné elektrárně, s mikrobiologem v laboratoři, s lékařem při operačním zákroku, s lektorem v Anglii. Inspirace kučení je všude kolem nás, nejen ve školní lavici, nebo na stránkách učebnice.

Hned jak se život zase vrátí do normálu, co bude první věc, kterou uděláte? Je nějaké místo, kam byste vyrazil?

Těch věcí bude více. Těším se, až pojedu se svými žáky na projekty do přírody, až navštívíme s manželkou divadlo, až půjdu s kamarády na točené pivo do hospody...

„Líbí se mi, že studenti dokáží přiložit ruku k dílu i na úkor svého volného času, když je potřeba.“

Když opustíme téma současné pandemie, pověděl byste nám o sobě něco, co studenti možná ze školy nevědí?

Že mezi mé záliby patří i sladké nicnedělání.

Podělil byste se o Vaše zájmy a koníčky, kterým věnujete čas, když nejste ve škole?

Pokud mi zbývá nějaký čas, tak ho věnuji své rodině. Rád také lyžuji, jezdím na kole a studuji literaturu faktu. Poslední dobou hledám relevantní odpovědi na environmentální otázky.

Když se přesuneme do Vašeho profesního života, řekněte nám, co je podle Vás nejlepší na Vašem povolání učitele?

Pokud opustím taková klišé, jako jsou prázdniny, tak je to skutečnost, že za výsledky své práce zodpovídám pouze já. Je to povolání, které vás nenechá „zakrtnět“, i já se stále učím. Dnes a denně pracuji s mladými lidmi, s jejich názory, s jejich

náladami, s jejich životními postoji. To vše se promítá do vyučovací hodiny. Máte připravenou koncepci a ta může být za chvíli pryč. Pak musíte improvizovat. A i to je na tomto povolání zajímavé. Navíc mě studenti nenechávají dospět, natož zestárnout.

Co máte rád na naší škole a studentech?

Na naší škole mám rád mnoho věcí. Mám kolem sebe kolegy, ze kterých se stali přátelé, mám rád pohodovou atmosféru, která na škole panuje. Jsem vděčný za možnost profesně se realizovat. A na studentech? Že je baví kreativně přemýšlet nad zadanými tématy, hledat netradiční řešení, a ne pouze memorovat předložená fakta. A také, že dokáží přiložit ruku k dílu i na úkor svého volného času, když je potřeba.

Co byste chtěl naopak do budoucna změnit? Je tu něco takového?

Ani ne tak změnit, jako posunout dál. Velkou příležitostí je zahrada, která nabízí prostor pro větší zapojení do školního života. Realizace kulturních akcí, vytvoření místa pro výstavy, umožnění sportovních aktivit a v neposlední řadě také místo pro pouhý odpočinek. Vytvořit koncepci zahrady pro badatelskou výuku, to je úkol pro letošní rok.

Kdybyste nebyl učitelem, co myslíte, že byste dělal?

Těžká otázka! Od doby, co jsem začal navštěvovat gymnázium, jsem chtěl být učitelem. Dokážu si představit pracovat i v oblasti ochrany životního prostředí. Vždy mě bavily přírodovědné předměty. Ale nikdy nevíte, jaké překážky a jaké příležitosti vám život přichystá a věřím, že bych se jim snad dokázal přizpůsobit.

Kdyby Vám do třídy přišlo Vaše středoškolské já, je něco, co byste mu řekl nebo vytkl?

Nevím. Je to vlastně teprve nedávno, co jsem maturoval a nemyslím si, že jsem se za tu krátkou dobu nějak zásadně změnil.

Kromě toho, že učíte, taky několikrátým rokem zastáváte pozici zástupce ředitele, v čem je tato práce nejnáročnější?

Tato pozice s sebou především nese větší zodpovědnost a nároky na organizační schopnosti. Jako učitel mám zodpovědnost zejména vůči svým studentům. Jako zástupce ředitele i ke svým kolegům – učitelům. Naštěstí mám kolem sebe lidi, kteří mi v samotných začátcích velmi pomohli a je tomu tak i dnes.

„Každý maturitní ples, kde nechybí příjemná atmosféra, tedy dobrá hudba a zábava, bývá povedený.“

Jako zástupce řešíte i věci jako jsou maturitní plesy a podobně, jak to s nimi vidíte? Právě teď by některé z nich byly již na spadnutí... Myslíte si, že se v letošním školním roce uskuteční?

Ty lednové maturitní plesy již nestihneme a obávám se, že vzhledem k vývoji COVIDOVÉ situace v ČR i ve světě je velmi vážně ohrožen i termín březnový. Nicméně se nechceme spolu s maturanty vzdát šance uskutečnit tyto akce na konci školního roku. Proto jsme si u pronajímatele Lorce zamluvili náhradní

termíny v květnu a v červnu. Doufejme, že se uskuteční, a že to bude i možnost se zase normálně pobavit. Víru a odhodlání zatím máme.

Máte nějaké téma plesu, které ve Vás zůstalo nejdéle? A co si myslíte, že na takovém maturitním plese nesmí chybět?

Téma plesu asi ne. Spíše mi utkvěly v hlavě plesy tříd, kde jsem byl i v roli třídního učitele, nebo jsem ten ples přímo moderoval. Ale každý ples, kde nechybí příjemná atmosféra, tedy dobrá hudba a zábava, bývá povedený. Tvoří ho především lidé, ať už jsou to současní studenti nebo absolventi GJO. Nyní tam již potkávám čím dál tím více i své bývalé spolužáky, neboť jsou již ve věku rodičů našich studentů.

Teď už odbočím od školy i pandemie. Téma našeho již čtvrtého vydání jsou „Sny“, ať už k tomu přistoupíte jakkoli, co Vás napadá v souvislosti s tímto tématem?

Že nic není nemožné. S touto otázkou se mi vybaví citát Alberta Einsteina: „Nikdy nerezignuj na to, co chceš opravdu dělat. Člověk s velkými sny je mocnější než ten se všemi fakty.“

Pokud vezmeme sny, které se nám zdají v noci, zdálo se Vám někdy něco opravdu bizarního? Probudíte se někdy úplně pomatený?

Smůlou je, že si sny nepamatuji, nebo jejich obsah zapomenu hned po probuzení. Ale občas se stane, že je ten sen hodně bláznivý. Nejsem však ten, kdo (pokud si sen vybaví) ihned sáhne po snáři...

A když to naopak vezmeme za druhý konec, a představíme si sny jako formu našich životních cílů, co je Vaším největším snem, pokud nějaký máte? Nebo se Vám Váš největší sen už splnil?

Nějaké sny ještě mám, ale ty si nechám pro sebe...

A moje předposlední otázka, kterou jsem pokládala i v minulém rozhovoru...Jste právě teď šťastný?

Ano, jsem!

Máte nějaký vzkaz pro čtenáře našeho školního časopisu OrTo?

Aby to ještě chvíli vydrželi s distanční výukou. Není to jednoduché pro ně, ani pro nás učitele. A když jsem u těch snů, tak ať se

zase brzy vidíme při běžných aktivitách i u nás ve škole.

Děkuji za Vaše odpovědi. Hodně zdraví, mějte se hezky!

Bylo mi potěšením. Pevné zdraví a pohodu všem čtenářům časopisu OrTo.

ROZHOVOR Z PRVNÍ LINIE

Anet Neprašová a Matěj Šanc

Říkali jste si někdy, jak asi, tak vypadá práce sestřiček, které se pohybují v první linii na COVID jednotce? Nebo, co si asi tak myslely, když zjistily, co bude náplní jejich práce na několik následujících měsíců? Zajímá vás snad, jaký postoj mají k očkování? Nás totiž ano, a proto jsme spojili síly a sehnali rozhovor, ve kterém jsme vyzpovídali dvě sestřičky z COVID jednotky, které nám ze své praxe zkusí přiblížit dnešní dobu v jejich pojetí, nechají nakouknout pod povrch jejich každodenní práce a zprostředkují nám jejich pohled na věc, který vám nyní přinášíme.

Litovala jste během pandemie volby Vašeho povolání?

A: Ano, ale nechtěla jsem změnit své povolání, protože by mě přestalo bavit nebo že bych už nechtěla pomáhat lidem, spíš jsem se bála abych někomu neublížila.

B: Ano. Měla jsem pocit, že svoji práci nezvládám.

Co Vás napadlo jako první, když jste zjistila, že právě Vy budete v první linii a následující měsíce pro Vás nebudou nejněžnější?

A: Strach, ne o sebe, ale o svoji rodinu a pak o pacienty. Měla jsem hrozný strach, že někomu ublížím, protože jsem si ve své práci nebyla jistá.

B: Strach abych nenakazila své blízké.

Posunula Vás odborně práce na COVID jednotce?

A: Určitě profesionálně. I když máte strach tak za vámi pořád stojí někdo zkušený a pokud jste v dobrém kolektivu, nikdo vás nenechá udělat chybu. První služby byly hrozný, ale pak si člověk zvykne a už ví, jak má reagovat, takže se posunete pracovní.

B: Ano, hodně mě to posunulo pracovní. Jsem si víc jistá ve své práci.

Co je pro Vás na COVID jednotce nejnáročnější?

A: Stres a práce v ochranných pomůckách. Často se mi chce první hodinu omdlít a motá se mi hlava. Ale na vše se dá zvyknout, už si ani nedovedu představit, že bych šla k pacientovi bez ochranných pomůcek (štit, respirátor, ochranný oblek atd.)

B: Stres a velké množství umírajících pacientů

Co si myslíte o očkování, jste pro? Byla jste už očkovaná?

A: Jsem rozhodně pro. Jsem očkovaná. Znam mnohé názory, proč ne a s některými nesouhlasím. Ano, vakcína je nová, ale to neznamená, že není vůbec testovaná. Ano, někteří lidé budou mít reakci jako na každé očkování měl někdo reakci, to neovlivníte. COVID nezmizí, s tím bychom se měli naučit smířovat. Podle mého názoru je očkování jednou z cest, jak snížit přetíženost nemocnic.

B: Nejdříve jsem byla skeptická, ale po tom, co vidím na COVID jednotce se chci nechat naočkovat.

„Mějte z COVIDU respekt, ne strach.“

Myslíte si, že veřejnost od první vlny změnila svůj přístup?

A: Ano, a ne k lepšímu. Chápu, je plno lidí, co přišlo o práci a jsou v těžké životní situaci. Ale těch lidí je opravdu hodně v nemocnicích a když vám tam na lůžku umírá matka dvou dětí a pak jdete na Facebook a čtete, že COVID je výmysl vlády, a že vlastně vůbec neexistuje, cítím beznaděj. Za první vlny jsem byla hrdá na to, že jsem Čech, když jsme se jako jediný národ v celé Evropě semkli a šli jsme roušky, plno lidí vyrábělo ochranné štíty a univerzity po celé ČR vyráběly prvotřídní respirátory. Nevím, na co být hrdá teď.

B: Ano.

Dále jsme se zeptali, zda mají čas na své zájmy a koníčky. Dozvěděli jsme se, že moc volného času jim nezbývá, avšak pokud nějaký mají, tráví ho s rodinou nebo přáteli, kteří jim zároveň pomáhají odbourat stres. Mezi dalšími otázkami byl i dotaz, ve kterém jsme se ptali na to, jak zvládaly

„Za první vlny jsem byla hrdá na to, že jsem Čech... Nevím, na co mám být hrdá teď.“

začátky pandemie a jaký byl celkový přístup jich samotných a také nemocnice. Zjistili jsme, že ze začátku se vedení nemocnice ptalo, zda chtějí jít sloužit, ale teď jim je oznámeno pouze to, že následující den mají službu. Také nám prozradili, že teď je práce náročnější, ale zároveň už ji mnohem lépe zvládají.

Je něco, co byste vzkázala našim čtenářům do následujících měsíců?

A: Mějte z COVIDU respekt, ne strach. Pokud máte ve svém okolí někoho staršího a chtěl by pomoci s registrací na očkování, pomozte mu. Nevěřte všemu, co napíší ve zprávách, pokud chcete ověřené informace, navštivte spíše stránky odborných časopisů či vědecké publikace. COVID existuje a nezabývá jen staré lidi, ale lidi, kteří by tu mohli ještě 20–30 let být, není to škoda? Nakonec přejí hodně zdraví a pevné nervy, protože ještě nejsme u konce.

B: Hlavně se chraňte a snažte se být trpěliví.

A nakonec vám i my přejeme hodně zdraví, trpělivosti a odhodlání do následujících měsíců, které pro nás všechny ještě budou náročné. My však věříme, že už se blýská na lepší časy a za pár měsíců se zase budeme moct vídat ve škole bez jakéhokoli strachu, dívat se vzájemně do celé tváře, moci se objímat a plánovat a těšit se na naše další společné výlety a zážitky.

Jsme v tom spolu.

ROZHOVOR SE STUDENTEM VŠ

Naivka

Vilém je bývalým studentem našeho gymnázia a nyní studuje v prvním ročníku obor žurnalistiky na Univerzitě Palackého v Olomouci.

Jak ses dostal k oboru, který studuješ?

Nebyla to dlouhá cesta. Chtěl jsem studovat DAMU a tam jsem se nedostal, takže mi zbylo pár možností: pedagogická fakulta a žurnalistika. Vybral jsem si žurnalistiku. Nebyl za tím žádný dlouhý myšlenkový pochod.

Jsi spokojený se školou, na které studuješ?

Bohužel jsem se na ní moc neohráł, ale ano, za tři týdny, které jsem tam mohl strávit, což jsem měl vzhledem k situaci štěstí, mi škola přišla super.

Co se týče distanční výuky, probíhala u nás normálně dle rozvrhu, jen tedy online. Myslím si, že to učitelé zvládají velmi dobře a nemám pocit, že kdybychom byli ve škole, sdělili by nám něco víc. Rozhodně by to mělo své benefity, kdybychom docházeli na výuku prezenčně a asi by nás to nutilo dávat při přednáškách více pozor, zapamatovali bychom si víc. Ale i tak jsem s výukou spokojený.

Co je pro tebe zatím to nejzajímavější, co ses na škole naučil?

V rámci splnění jednoho z předmětů jsme měli za úkol publikovat minimálně dva články během semestru. To mi asi nejvíce pomohlo, protože jsem opravdu musel něco napsat. Žurnalistika je opravdu specifický obor, který se nedá učit pouze teorií. Praxe je důležitá, myslím si proto, že alespoň někteří z nás díky tomuto úkolu už něco umí.

Do jaké míry ovlivnila současná situace tvůj obor?

Ovlivnilo nás to hodně, ale dovolím si říct, že možná převážně pozitivně. V téhle době, která tu panuje už téměř rok, je z pohledu studenta žurnalistiky velmi zajímavé sledovat, jak se s informacemi jednotlivá média vypořádávají.

Máš nějakou práci či kroužek spojený se svým oborem?

Bohužel nemám, ale jak jsem již zmiňoval úkol, který zahrnoval dvě publikace, které musely projít editorem, dostal jsem se díky němu do kontaktu s Martinem Slavíkem z Kolínského PRESU. Právě v Kolínském PRESU jsem měl možnost publikovat rozhovor s Kubou Nemčokem, který se objevil i v minulém díle časopisu OrTo. Práce na plný úvazek to tedy není, ale doufám, že by v blízké době mohlo dojít k větší spolupráci.

Komu bys doporučil studium žurnalistiky?

Myslím, že lidé, kteří se orientují ve světě a mají všeobecný přehled se na tento obor hodí. Samozřejmě je potřeba i určitá dravost a neodbytnost, ale to podle mě přijde i s časem. Pokud je někomu nepříjemné vy-
zvídaní a vnucování se, rozhodně není tento obor pro něj.

Tématem tohoto vydání časopisu jsou sny. Jaký je ten tvůj?

Abychom všichni mohli co nejdříve žít relativně normálně a odpočinuli jsme si. Nás, alespoň tedy mě, tato situace nijak drasticky nepostihla, ale jsou tu lidé, kteří přišli

o práci, své blízké, nebo pracují nespočet hodin v nemocnicích. Mým snem je, aby tito lidé měli možnost si odpočinout.

A jinak sám pro sebe, přestat být líný a dojít si s kamarády na pivo, na to se těším.

Chtěl bys na závěr něco vzkázat našim čtenářům?

Asi aby se nebáli. Maturanti, aby se nebáli maturity, protože to určitě zvládnou, je to pohoda. A abychom všichni mysleli pozitivně, nechali se očkovat a nevolili komunisty.

(NE)SPÍŠ

Anet Neprašová

„Lidské bytosti jsou bohužel jediným živočišným druhem, který se úmyslně připravuje o spánek.“

– Matthew Walker

Přemýšleli jste někdy nad tím, proč spíme? Co se s námi děje při nedostatku spánku? Nebo snad, jak spát lépe? Co je hlavním spouštěčem snů, které se nám zdají v jedné určité fázi spánku? Hlavním tématem čtvrtého čísla OrTa jsou SNY! Pojďme se jim a jejich nejlepšímu kamarádovi podívat pod povrch. Na začátek by bylo nejlepší určit si některá základní fakta, co o spánku a snech mu příbuzných, víme. Co je to tedy spánek? Podle webu dobry-spánek.cz jde o opakovaně se vyskytující stav organismu, charakterizovaný sníženou pohybovou aktivitou a omezenou reaktivitou na vnější podněty. To však není to nejdůležitější; spánek se totiž dělí na čtyři základní fáze, které nám o něm poví mnohem více. Celkově tyto fáze můžeme nazvat spánkovým cyklem.

Všechny čtyři fáze spánku bychom měli brát vážně, protože každá z nich je pro nás důležitá a byla by hloupost se o ni připravit. To samozřejmě platí o celém spánku a

1. Fáze

Počáteční fáze, začínáme klimbat, ještě úplně nespíme

2. Fáze

První „opravdová“ fáze spánku, pokud se probudíme, víme, že jsme spali.

3. Fáze

Hluboká a regenerační, obnova imunitního systému, svalové tkáně, zásoby energie...

4. Fáze

R.E.M. (rapie eye movement); zapojování mozku, sjednocování informací a vzpomínek z předešlého dne.

mou první radou tedy je: Udělejte si čas na spánek! Otázkou však je, co se stane, pokud si čas neuděláme? Co se s námi stane při nedostatku spánku? Jen si vzpomeňte, jak se cítíme, pokud jsme ospalí a unavení. Jsme nervózní, nevrlí, nepozorní... Může se to však projevit i z dlouhodobého hlediska.

Narušený spánek například podněcuje k větší chuti k jídlu. To sice nezní zase tak špatně, ale rozhodně není řešením dát si čokoládu namísto kvalitního šlofika. Dále se u nás mohou začít projevovat bolesti hlavy. Může se začít projevovat i porucha koncentrace a zapomínání. V neposlední řadě jde i o narušení snů. Během noci se nám zpracovávají emoce a jelikož jsou pro nás sny takzvanou bezpečnostní pojistkou, která umožňuje vyčistit naše podvědomí během spánku, toto trávení může být bez spánku silně narušeno. Vaše další myšlenka jistě spěje k otázce „Jak tedy spát lépe?“. Tady máte proto několik rad pro kvalitnější spánek. Než si je ovšem přečtete, nezapomeňte, že spánek je věcí každého z nás, tudíž si k němu musíme sami najít tu správnou, pro nás komfortní, cestu.

- Odbourejte modrou složku světla-noční režim
- Spěte v chladné a temné místnosti, probouzejte se do světla-chytré žárovky, žaluzie...
- Necvičte 2-3 hodiny před spaním
- Mějte pravidelný spací režim
- Nejezte před spaním těžké porce jídla
- Naučte se vstávat přirozeně-bez budíku
- Odpočívejte před spánkem-chvilka čtení, meditace...

Nakonec bych se ještě vrátila, k již zmiňovaným snům. Ty na rozdíl od spánku můžeme ovlivňovat velice málo. Co je to však sen? Zjednodušeně jde o zážitek iluzorních hlasů nebo jiných vjemů vytvářených mozkem během spánku – nejčastěji v R.E.M. fázi. Sny často ukazují události, které jsou ve skutečnosti nepravděpodobné, a jsou obvykle mimo kontrolu spící osoby – existují ovšem i tzv. lucidní sny, které může

člověk sám ovládat. Sny jsou tvořeny na základě vnějších i vnitřních podnětů, mohou se v nich promítat například události uplynulého dne. Během snění můžeme zažívat i velmi silné emoce-můžeme se probudit například zpocení, naštvaní nebo ubrečení.

A nyní už k poslední části našeho článku! Sepsala jsem pro vás seznam několika zajímavých poznatků, které jsem na svém pátrání našla. Pokud by vám to ovšem nestačilo, mám pro vás tip na literaturu, ve které se dozvíte ještě mnohem víc! Jde o knihu „Proč spíme“ od autora Matthewa Walkera, která vás zasvětila do tajů spánku.

ZAJÍMAVOSTI:

Bez ohledu na to, jak moc se snažíme, nikdy si nepamatujeme začátek našeho snu

Každá osoba z našich snů je skutečná-buď ji přímo známe nebo jsme ji někdy potkali-náš mozek si totiž nedokáže vytvořit někoho smyšleného

Průměrný člověk usne za 7 minut

Čím jste šťastnější, tím méně spánku potřebujete

Nejběžnější emocí prožívanou ve snech je úzkost

Pokud sami sebe přesvědčíte, že jste se dobře vyspali, přesvědčíte tím mozek, že se tak skutečně stalo

Až 90 % lidí si před spaním představuje věci, které si přejí, aby se staly

Čím vyšší má člověk IQ, tím častěji se mu zdají sny

Průměrný člověk má za rok až 1500 snů

ROZHOVOR S GUNTEREM DEMNIGEM

Kristýna Myřátská

„Hlavní věc je, že oběti nebudou zapomenuty a že jejich místo ve společnosti bude znovu jasně viditelné.“

Stolpersteine jsou dlažební kostky s měděnou destičkou, na níž jsou vytištěny základní informace o oběti holocaustu a nacistického režimu. Můžeme se s nimi setkat ve většině evropských měst. Do České republiky se Kameny zmizelých dostaly v roce 2008. O osm let později se první z nich položili v Kutné Hoře, a to díky aktivitě Darii Sevic Müller, která chtěla tímto způsobem ucítit památku svých prarodičů. Právě ve středu 27. ledna tohoto roku se v Kutné Hoře ku příležitosti výročí osvobození koncentračního tábora Osvětim uskutečnilo čištění Stolpersteine neboli Kamenů zmizelých. Organizátorem této události byl Nadační fond Dagmar Lieblové nesoucí jméno kutnohorské rodačky a přeživší holocaustu, která o svém svědectví besedovala s mnoha českými i zahraničními studenty. V rozmezí 10.-17. hodiny si bylo možné po registraci na facebookových stránkách NfDL vyzvednout čistící prostředek a květinu v květinářství Loukales. Odtud se pak zájemci rozprchlí k vybraným Kamenům, aby je vyčistili.

Dějiny Židů v Kutné Hoře se začaly psát již ve středověku, kdy zde mohli jen obchodovat. Jejich životy stěžovali pogromy například z domněnky, že jsou přenašeči moru. Teprve po vydání familiantského zákona (1726), jež měl v zemi regulovat počet Židů a zkrátka ustanovit podmínky pro sňatek i rodinu v tehdejší Habsburské monarchii, se situace uklidnila. Platnost tohoto dokumentu vypršela po roce 1848, a tak postupem času začali nejen široké rodiny zakládat první firmy a obchody. V Kutné Hoře tomu bylo například Respo, Strakoschova továrna na obuv, Tellerův cukrovar a několik menších obchodů v centru města. Na začátku 20. století se v Kutné Hoře

„Dějiny židů v Kutné Hoře se začaly psát již ve středověku, kdy zde mohli jen obchodovat. Jejich životy ztěžovaly pogromy například z domněnky, že jsou přenašeči moru.“

vystavěla také synagoga, která stojí dosud ve Smíškově ulici. Budoucnost tamního židovského obyvatelstva zaměřily až antisemitské útoky a zákony po německé okupaci roku 1939.

O tři roky později byli nuceni své domovy opustit a přesunout se do Terezínského ghetta, odkud byli poté transportováni do koncentračních táborů Osvětim, Treblinka nebo pracovního tábora Trawniki. Po válce se s nadějí, že najdou své příbuzné a uschovanou pozůstalost u svých sousedů, vrátila malá část z nich.

Na jejich památku o několik let později položil Stolpersteine právě Gunter Demnig, autor projektu, kterému děkujeme za odpovědi na následující otázky.

Jak vznikla prvotní myšlenka pro vytvoření takového projektu?

Když jsem se přistěhoval do Kolína nad Rýnem, měl jsem kontakt na tamní spolek, jehož členové vzpomínali každý rok v květnu na 1000 Romů a Sintů, kteří byli deportováni v květnu 1940 z Kolína nad Rýnem, Düsseldorfu, Hamburku nebo jiných západoněmeckých měst do koncentračního tábora Buchenwald. K připomínce první deportace jsem zmapoval v květnu 1990 trasu, kudy procházeli od svých domů k nádraží Deutz, odkud odjížděli transporty. To byla takřka přípravná práce, a zároveň spouštěč pro Kameny zmizelých. Chtěl jsem zkrátka uvést jména tam, kde zločin začal.

Konkrétní nápad na Kameny zmizelých jsem měl konečně v letech 1992/93. Zpočátku byla myšlenka na památku obětí teoretickým konceptem – realizovat 6 milionů Stolpersteine pro Evropu se mi zdálo spíš jako absurdní nápad. Téhož roku byla tato myšlenka publikována společností Lindinger & Schmid v knize „GRÖßENWAHN – Umělecké projekty pro Evropu“. Byla to shoda náhod. Ale pak jsem už začal s konkrétními úvahami, jak všechno uskutečnit.

Kolik Stolpersteinů jste položil? A která města jste navštívil při této příležitosti?

Z více než 80 000 Kamenů jsem položil 75 000 sám. Navštívil jsem skoro 1 800 měst v celé Evropě, mnoho z nich je samozřejmě v Německu. Ale všechny nejsem schopen spočítat.

Jak se má o Stolpersteiny správně pečovat?

Povrch Kamenů v průběhu času oxiduje vlivem počasí. Zbarví téměř do tmavě hnědé barvy. Bylo by hezké, kdyby zájemci občas vyleštili Kameny čistícím prostředkem na kov, aby více vynikly, a tak upoutaly pozornost.

Čím můžeme přispět do tohoto projektu?

Projekt lze podpořit pátráním po obětech holocaustu, výše uvedeným čištěním Kamenů nebo samozřejmě peněžními dary. Hlavní věc je, že oběti nebudou zapomenuty a že jejich místo ve společnosti bude znovu jasně viditelné.

Literatura a další materiály k tématu:

- Dějiny Židů v Kutné Hoře; Marek Lauer mann
- Přepsali se – a tak jsem tady: příběh Dagmar Lieblové; Dagmar Lieblová
- Rozetřít věčnost na barvy: obrázky ze života Židů na Kutnohorsku; Vendula Borůvková a Marek Lauer mann
- Opuštěná panenka; Josef Bor
- [Mapa](#) Stolpersteinů v KH a okolí

MIMOŠKOLNÍ AKTIVITY

Monika Sladká

Chcete rozvíjet své zájmy i mimo školu? Mimoškolní aktivity, jako jsou různé soutěže a spolky, jsou skvělou cestou, jak se zlepšit a zazářit mezi přihláškami na vysokou školu (i v zahraničí). Kde takové příležitosti najít? To se dozvíte v tomto článku. Hodně štěstí u hledání nových zkušeností!

Facebooková stránka AKTIVNÍ STUDENTI

Skupina je plná různých příspěvků a organizací, které by Vás mohly zaujmout!

Interns.cz

Stránka nabízející nespočet stáží a individuální test na vyhledání. Stáže jsou nabízeny z více než 250 firem a toto číslo neustále narůstá.

Mladí občané (MOB)

Jsou platformou podporující angažování mladých lidí ve veřejném prostoru. Pořádají debaty a zajímají se o politické dění.

Facebooková stránka Youth projects CZECH REPUBLIC

Skupina se podobá již zmíněné skupině AKTIVNÍ STUDENTI, ale více se zde spolupracuje s programem Erasmus.

Projekt ROZHLED (17-26 let)

„ROZHLED je čtyřměsíční mentorin-
gový projekt, který pomáhá mladým lidem nastartovat kariéru, pomůže jim s osobním rozvojem a nasměruje je správným směrem.“ Upozorňuji, že projekt je upřednostněn studentům ze sociálně znevýhodněného prostředí.

ProStředoškoláky

ProStředoškoláky je stránka pro aktivní studenty, mimo soutěž o Středoškoláka roku, obsahuje výpis všech mimoškolních aktivit v oboru, který si vyberete. Je nutné se zaregistrovat, ale stojí to za to.

DofE

(14-24 let; poplatek 200-600 Kč)

Spočívá v tom, že se pravidelně věnujete aktivitám ze tří oblastí: pohyb, dovednost a dobrovolnictví a na závěr týmové expedici v přírodě. Celou svou cestu programem zaznamenáváte do online aplikace.

A
U
T
O
R
S
K
Á

T
V
O
R
B
A

TOVÁRNA NA SPLNĚNÉ SNY

Alice Havelková

Kdyby život byl z poloviny,
jaký si představuji,
nemusela bych cítit pocit viny,
že nestačím, že nemiluji.

Být život továrnou na sny,
nemuseli bychom počítat dny,
avšak my skončili zde,
kdo chápe o co tu jde?

Být život továrnou na sny,
nebyli bychom byli rozdělení,
odehnání, roztrhání, změnění.
Nebyli bychom spoutáni.
Zrazování.

Být život továrnou na sny..
Nakonec ti nezbyde nic,
než se smířit,
že nebudeš mít víc,
nebo si na hlavu mířit.

Protože sny se nesplní,
nezáleží na tom,
jak moc doufáš,
vždy když něco získáš,
přijde nějaký zlom
a tvé sny tě nenaplní.

Já však přísahám,
ať se snaží,
nás nerozervou,
nezáleží jakou dálkou,
bohové či vrazi,
vzpírám se těm snahám.

Ach sestro,
jaké by to bylo gesto,
dostat továrnu na splněná přání.
Ale život jí není.

ZPÍVÁNÍ V BLAVĚ

Naivka

Sním o tom, že mě naložíš
Na svoje velký záda
Sním o tom, že mě odložíš
Někam, kde budu ráda
Sním o ženách
Co modrý jsou
Sním v ozvěnách
Co ke mně jdou
Sním o tobě
Sním o nás dvou

Sním o snídaních v trávě
Sním o ranní kávě
Sním o mozku v hlavě
Sním o zpívání v Blavě
A taky o dešti

Sním o věcech, co možný jsou
Ale i o těch, co jsou mimo
Sním všechno, na co přijdu
Sním tebe, sním, co bylo
Sním pár kousků světa
A pak se usadím
Budu ta hodná teta
Co tě pohladí
A nalije víno
Za zády rodičů
Sním o tom, že umřu šťastná
Na kupě sendvičů

Naiika

SPLNĚNÉ SNY NAŠICH RODIČŮ

Autor

Amálie, 16 let

Když jsem byla malá, chtěla jsem být baletkou. Křehká, drobná, tenká a jemná labuť v Národním s hnědým vyčesaným drdolem. Rodiče to vnímali jako pouhý dětský sen, který se za dva roky rozplynul v červené antuce. Místo čelenky s bílými peříčky ve snědých vlasech, mi ve výhledu bránil zelený kšilt v blondaté kšticí. Nebavilo mě to, ale zřejmě to bylo správné. Vystřídala jsem mnoho vydýchaných hal s odlišným zaměřením, až to naši vzdali. Za tu dobu jsem ale nespočetněkrát shlédla Labutí jezero, Louskáčka, Romea a Julii i Dona Quijota. Snila jsem napnout své lýtkové svaly a snášet bolest způsobenou krvácivými puchýři na špičkách. Tato představa ale pokaždé skončila s úklonem všech účinkujících. Nadešel den, kdy jsem se už nechtěla nechat odrazovat a svou touhu sdělit někomu, kdo by ji pochopil. Po skončení představení jsem se rozhodla dojít pro autogram první sólistky Národního divadla. Šla jsem rázným krokem, procházela různými uličkami, ostatně kdy jindy taky budu mít opět příležitost sem nahlédnout? Ignorovala jsem zákazy, upozornění, naopak jsem vnímala vůni prostředí a nabyla jsem dojmu, že se ze mě za každým metrem stává baletka. A to byla ta chyba. Přestala jsem si všímat toho, co je, a tak se změnila minulost, přítomnost i budoucnost, nejen má, ale všech ostatních. Kdybych tehdy nezavrhla varovnou cedulku. Kdybych poslušně šla tam, kam mám. Kdybych raději svůj sen rovnou vypustila z myšlenek, do hlediště bych teď došla po svých. Sama jsem si roztrhala životem nepopsaný list na miniaturní kousíčky jako mi opona rozdrtila obratle. Octla jsem se na zemi v tmavé místnosti se slzami v očích. Již tenkrát jsem nějak tušila, že už nikdy nebudu snít, chodit, smát se, natož milovat. Kolik dětí se denně

rozpláče, aby je maminky nosily v náruči do strmého kopce? Nevím to přesně, ale zahlédla jsem takových scének dost, a nerozumím jim. Kéž bych ještě zažila bolest nohou z túry na Sněžku. Teď mohu jen číst, dívat se na televizi nebo z okna do živé přírody a psát. Přesně to mi poradila psychologka, a tak hořce žiji stereotyp v nejlepších letech s podepsanou fotografií podpisem té na zdi té baletky.

Josefína, 28 let

Dosud cítím vůni dědečkovy knihovny. Jako pětiletá jsem si myslela, že sahá až Pánu Bohu do oken. Pamatuji si přesně zaklapnutí desek mé první přečtené knihy a s ní spjaté zvědavé dotazy, na něž děda hledal odpovědi. Vyjmenoval tolik autorů, jejichž obraty vychvaloval a po odmlce pronesl: „Dítě, v knihách je život a moudrost.“ Odehrálo se tak při našem posledním setkání a já už v té době snila o vlastním knihkupectví, literárních znalostech i vlastní knize. Netuším, proč mě tenkrát maminka dala na balet, přestože jsem neustále hovořila o čtenářském kroužku u nás v knihovně. Ale asi to bylo správně. Od časté bolesti při nácviku mě zachraňovalo napjaté ticho v sále, když jsem holkám dočítala závěr kapitoly. Podobně se takto trávil unavené večery na pokoji. Dokonce jsem se někdy odvážila napsat vlastní texty, nýbrž málokdy nebyly plytké, chabé a složité. Nejspíš měly pravdu, každé slovo v mých větách byla smrdutá skvrna postrádající smysl. I když mám trvalé potíže se stravováním, jež ve mně zakořenila dáma s holí na klasice, nikdy jsem mámě podání přihlášky do baletního kroužku nevycítala. Nakonec jsem se vyšvihla až na první sólistku Národního divadla. Ačkoli knihy jsou jen nesplněným dětským snem, přála jsem si minulý týden vyhazov. Nechci být totiž hloupá poskakující slípka

předvádějící se na hledišti. Takové uvažování ve mně utvrdila i ta nehoda s holčičkou v „technické“. Byla tak malá a zmatená, měla celý život před sebou. Všechno zkazil špatně upevněný „hadr“ i její zvědavost, když si šla pro podpis. Jak se asi má? Tahle otázka mi trčela v hlavě téměř dva měsíce, až jsem ji jednoho dne potkala s maminkou v obchodním domě. S nezájmem hleděla na smějící se dívky u protějšího stolu, zatímco jí maminka objednávala oběd. Nevím, co mě to napadlo, ale rozhodla jsem k ní jít. „Asi ta knížka není moc zajímavá, co?“ zeptala jsem se troufale s úsměvem. „Co je vám do toho?“ odpověděla tak znechuceně, až mě to odradilo.

Amálie, 16 let

„Proboha promiňte, já jsem nevěděla, že...“ snažila jsem se situaci zachránit, což se mi zřejmě povedlo, když se zeptala na místo u stolu. Hlavou mi svištělo tolik myšlenek, ale usilovala jsem o skrytí svého údivu. Měla jsem radost, že se vidíme. Nakonec naše náhodné setkání pokračovalo. Jelikož mamka potřebovala zařídit pár věcí, strávily jsme tak spolu zbytek odpoledne.

Josefína, 28 let

„Co to vůbec čteš?“ zeptala jsem se po chvíli klábosení o baletu. „Je to příběh o výjimečné dívce s těžkým osudem, která si chce splnit svůj sen a najít samu sebe.“ odpověděla a zadívala se na výskakající skupinku u McDonaldu. „A ty máš nějaký sen?“ pronesla jsem a najednou se nám oběma zalily oči slzami.

Vůbec jsme se ve výsledku neznaly, ale našly jsme toho tolik společného během jediného letního odpoledne. Spojoval nás právě nesplněný dětský sen, který se nám v našich hlavách i srdcích tvrdohlavě usadil. Někde hluboko jsme zkrátka naivně věřily v jejich splnění, přestože jsme obě byly handicapované mylným nasměrováním našich rodičů. A co vy? Máte v sobě ještě dítě s nesplněným snem?

VLÁDA V BEZVLÁDÍ

Petr Franc
Část I.: Konlokvium

Zde bouře zoufalá neslábne, nekončí,
burácí sférami na věčné časy.
Sirná tu oblaka země jsou příkrovem,
kvílivé znějí z nich bouře té hlasy.
A v hávu žlutém se svět hromů halí,
blesky jen barevně v mračnech tu žhnou
cestu si klestíce sférami páry
kyselé mraky se plíží a dmou

a deště svoje dští, skaliska leptají,
do směrů všechněch jsou nesený, váty,
skrápějí suchou zem oděnou výpary,
tvořenou ze síry tuhými pláty.
A mlhou tou doutnavou řeky se plazí,
půdu tnou, valí se, co hutný mok;
svíjí se na mastné oleje vrstvě
mýdlové povrchy barevných ok.

Nad zemí touto a skalami čpícími,
na nebi rudém co brunátnost hněvu
protíná aurora z dýmu a plamene
odraz na obloze hrůzného zjevu:
hoří ve výšinách veliká města;
na fresce v oblacích ohnivý šleh
schvacuje zámky a hltí i chýše,
vřeštící osadu vydanou v slech...

A přeci v bouři té, v doméně bezvládí,
kde káže nad stolcem jen entropie,
přeci tu vlády je a shluku vědomí,
kolosu, jenž tu bdí, dýše a žije.
Rozmáhá rozsetá tam se ta obec,
kde dehtu tok ústí v oblaků změť.
Vůkol ní žulové hradby se plazí,
z vypouklých bašt a bran složená zeď.

Střehne galejnický okrsek zmučených,
zeď fleků berlínské modři skví kraje –
fóra popravčími stroji se pyšníci,
park s kolem z loukotí, kde mukl laje.
Na vrchu tyčí se v jádru té obce
kapitol klasický. Pilíře, vlys
kopuli velebí, a ta stín vrhá,
vrhá na monolit, v něm vrytý spis:

„My, lid Omnimbia, domény oblaků,
bouřného Ungrundu před novým světem,
příštích dní prvohor po kataklyzmatu,
nevolní otroci v Tartaru kletém,
děti Dne soudného – taviče hradeb
dělících Chaos, Ráj, Podsvětí, Zem,
pádu Empyrea, Inferna zhouby –
my, bídni, jsme byli svrženi sem;

tady, doufající ve spásný Ararat,
věduce, že úděl náš je dát řádu,
zde v době po bytí, v období po čase,
stanovujeme si tuzemskou vládu.
Plodíme aparát útlaku svého,
chtějící rozvinout v nestátí stát,
přijímáme nevolně ústavu tímto
legáty našimi, jichž není znát,”

tak dí preambule na desce z mramoru,
uvádíc nejvyšší normu, řád práva;
řeknuvši rytina, chvíli se odmlčí,
načež dál píše se: „První to hlava:
Nechť naším jediným orgánem moci,
jenž naše muka a psotu má vést –
nechť nám Pandemonem, tyraskou radou,
soudcem i katem Konlokvium jest.”

SVOBODNÝ PODIVNÝ TVOR

Lucie Abigail Kopelentová

„Za plochou svítící destičkou sedí podivně zkroucená bytost. Hlavu má předsunutou daleko před zbytek svého aparátu, snaže se zachytit množství co největší toho prapodivného světla. Těsně pod hlavou z jejího aparátu vycházejí dva výběžky, kteréžto bychom mohli nazvat končetinami. Pět pahýlů drápe podivné symboly do systému destičky. Bytost, nehýbajíc se, sedí na vysuté podložce; že zdá se jako by byla součástí jejího těla, nebo k ní byla připoutána. Bytost je však přesvědčena o své bezmezné svobodě. Dokonce hlásá, či by hlásala, kdyby směla být jen ústy či brvou pohnouti, že destička a její světlo její svobodu rozšiřují. Ačkoli nedisponujeme dostatečnými znalostmi o technologiích rozvinutých civilizací, jako ku příkladu tohoto divého stvoření, abychom stroje jejich mohli zevrubně vysvětlit, je lze funkci toho prapodivného vynálezu čtenáři alespoň přiblížit. Destička vypouštějící světlo jest portál mezi světem hmoty a světem informace. Svět informace obsahuje vše o všem živém i neživém, o tom, co bylo objeveno a co potomci naši i jejich potomci v čase budoucím znáti budou. Třebaže nezkušený čtenář může nesprávného dojmu nabýti, že bytost jest patrně rozumem opodálená našich bratří a sester; musí mít čtenář na paměti, že bytost jest z civilizace značně vyspělá a její konání je opodstatněné. Vzdá-li se tvor potěšení světa materie, jest mu nabídnut svět daleko nádhernější a plnější. Svět informace, jak bylo pro pochopení čtenáře zjednodušeno, totiž obsahuje i veškeré to, co svět hmoty skýtá, jen bez své fyzické podoby. Totiž svět informace není jen světem poznání a pravdy, nýbrž jest i světem pravého života, kde naléztí můžeme vše, po čem srdce živého tvora mohlo by toužit. A proto – ach, tož

pozvedněme oči čtenáři, od našeho písma bledého! Ačkoli schopni nejsme pochopit taje desky a světla zářného, můžeme do ní díky světlu nahlédnouti, protože zrak bytosti jest již světlem vypálen, totiž pln, že zvýšiti světelný výkon destičky bylo nutno! Tak i nám naskytá se půvabná příležitost, do krásnějšího světa nahlédnouti. Hledme, čtenáři! Též vidíte to modré pole? Snad nekonečné dálky moří bouřících to jsou! Slyš, toť bijí vlny o sebe, když jedna tříští se o druhou! A nyní, hledme, pole zelené? Snad jsou to širošířé lesy? Snad větřík zpívá kdesi? Ach, nyní, nyní hled! Toť rodný tvůj dům, toť matka tvá! A zde, na rukou tě chovala! Teď otec tvůj jde ven – zdá všechno se jak skutečný sen! Teď bratři, sestry, přátelé! Teď svítí slun, je léto zpařené! Teď sklenka vína, rudý ret, teď dcerka, syn a jemný květ! Tvé auto, pračka, kalhoty, teď volno, den bez roboty! Chléb a sůl a maslo líbezné, krávy v kravině a pach hnoje! Motor, kolo, pneumatika; batoh, taška, paštika! Bzučí to, fičí to! Auto, pes, kočka, sen, den, len, mlýn, týl, per, mel-!“

Vzduch byl chladný a vlhký po ledové noci. Větřík proháněl se zelenou travou, pohladil kočičku hravou a zaletěl do korun stromů ztepilých. Slavík svou píseň pěl jakoby poslední den k tomu měl, pěl píseň o lásce, o touze, bolesti, o životě. Malá ptáčata natahovala krky z hnízda ven, by viděla jak zrodil se nový den; a matka jim potravu v zobáku nesla, do hnízda lehce se snesla, by ticho bylo chvíli jen. Ticho chvíli bylo jen, zatímco nový zrodil se den do rudých nebes. Vykoukl slun nad les, pozřel na ves, kde kohout kokrhal, gazda gazdoval a čirý, nejčistší život všude prýštil. Tam a sem.

LEHKOMYSLNÁ LABUŤ

Vanesa Borovičková

Aton pěje ohlasy na nové písni zítřků.

Na dně řeky Nilu přetrvává vzpomínka nářků.

Sny... takové až kýčovitě téma. Zároveň je naprosto klíčové pro naši existenci, pro první nádech do nového dne. Jak čas unáší proudy řeky oddalujícího mládí, člověk si začíná uvědomovat, čím dál tím více, co je zač. Čeho je schopen, čeho může v tomto světě bez „ostatných“ drátů dosáhnout. A přeci dospíváním přestává věřit. Přestává snít.

Buď něco není reálné či neodpovídá podmínkám úspěchů společnosti. Nešvarem dnešní doby je přijímání cizích snů, obdiv ostatních, snaha o dovršení nejvyššího vrcholu ledovce. On však nápoem nespoutaných horolezců, v maskách barev oděných, taje. Moře bílých vršků minulosti zalívá žal, poslední vzdechy i poslední touhy.

Skonat s falešnou nadějí, s falešnou vírou ve vysněný ideál. A přeci by stačilo jen tak málo. Tak málo na spásu, na možnost nových zítřků prožitých v harmonii klidu.

*Možná je to nemoc,
choroba společnosti.
Vytvořena za svitu odvrácené tváře luny.
Do věčnosti.
Volá NÁŠ žár,
pravá touha bytostí.
(Pře)žít.*

Smutná myšlenka patří do smutného světa. Za těch pár let, co kráčím s hlavou vztyčenou po této zemi, ve mně přetrvává poslední sen.

Kaktusu zvadlo listí. Přišel o něj před pár lety. Po ulici chodí lidé a přehlíží se navzájem. Ignorují náznaky na pozdrav a očima raději ubíhají stranou, než aby se dopustili nějakého komunikačního incidentu. Mezi nimi prochází dívka oděná v bílém. Kličkyje mezi povadlymi tvářemi a na místech, kam zašla svojí ladností, zanechává otisky své přítomnosti. Publikum kolem ní je zaslepeno, chybí mu pokušení, jež oplývají rudé líce děvčete.

„Stydí se?“ ptá se udiveně nad zarputilými tvářemi. Shlížet je a pozorovat po každý den jí přináší únavu, která má tendenci znetvořit její nevinnou mysl tak lehce, aby se zapojila mezi ně. Do nekonečné řady čekatelů na osvobození od života.

Její světlé vlásy jí padají do obličeje, ale to nebrání tmavě zbarveným očím proniknout na světlo boží. Pozoruje modrou oblohu. Mraky konají bitvu o lepší pozici na nebeské klenbě.

Dobíhá ženu před sebou a tahá jí za dlouhý šat. Volá na ni: „Mami! Mami! Nebíčko se bouří! Mami!“ žena nereaguje.

„Mami! Mami! Mami!“

Žena drží mobilní telefon u obličeje. Na svého jediného potomka vrhne neurvalý výraz k umlčení jeho vysilujícího štěbetání. Poté pokračuje dále v domluvě schůzky s mužem, o němž dívka a ani její otec nikdy neslyšeli.

Matka se brání úsměvu, avšak koutky jí cukají natolik, že to i malé dítě zpozoruje. To se otočí a jde si svojí vlastní cestou. Jednou se zatočí a sukénka jejích šatů tvoří mořské vlny. Podruhé a potřetí. Poté jde přímočaře na konec ulice.

Pozoruje kolemjdoucí. Muž je oděn ve smokingu, vlasy má učesané na jednu stranu. Holčičku pobaví zakulacené brýle, které zakrývají třetinu jeho obličeje. V ruce drží manažerský kufřík. Spěchá.

Žena s kočárkem promlouvá šepotem ke své společnosti. Neomaleně jezdí se svým nákladem, jako by úplně zapomněla na svého malého „drobečka“, na naši budoucnost. Spěchá.

Dívka následuje bílou krajnici hlavní silnice. Všimne si malého mihotu, běláška zelného. Téměř splynul v rušném davu velkoměsta. Nemotorně se ho snaží lapit do svých buclatých ručiček. Marně.

Motýl usedne na sklo pouličního obchodu. Až po chvíli si všimne, co se nachází ve vitríně. Záblesk cudnosti se prožene po dětské tváři. Okamžik ztraceného mládí.

Dívka se rozpomene, začne brečet, řvát. Silný ryk, trhající ušní bubínky, strhne nevítanou pozornost kolemjdoucích. Jsou nepokojní. Matka je nepokojná. Dívka se nachází v největším nepokoji ze všech. Spěchá.

Citace použitých informací a obrazových materiálů:

MIMO TŘÍDU S ROMANEM BARTONIČKEM; s. 7:

Foto-701. In: Www.fullatelier.cz [online]. [cit. 2021-01-30]. Dostupné z: https://s3-eu-west-1.amazonaws.com/wsfullgall-pp-i-2/i/r/20200229_maturitni-ples-gjo-c4a-29-2-2020-fotogalerie_pp/m/20200229_maturitni-ples-gjo-c4a-29-2-2020-fotogalerie_pp_0702.jpg

(Ne)spíš; s. 11:

WALKER, Matthew P. Proč spíme: odhalte sílu spánku a snění. Přeložil Filip DRLÍK. V Brně: Jan Melvil Publishing, 2018. Pod povrchem. ISBN 978-80-7555-050-7.; Zajímavosti.ze.sveta. Www.instagram.com [online]. [cit. 2021-01-31]. Dostupné z: <https://www.instagram.com/zajimavosti.ze.sveta/>

Rozhovor s Gunterem Demnigem; s. 13:

Gunter Demnig in Israel – The Stumbling Stones: art projects, talks and encounters with

Holocaust survivors. In: Www.stolpersteine-muenchen.de [online]. [cit. 2021-01-29]. Dostupné z: <http://www.stolpersteine-muenchen.de/wp-content/uploads/2018/04/gunter-demnig.jpg>

VYDÁNÍ 4 | ÚNOR 2021

Publikováno studenty Gymnázia Jiřího Ortena © 2020
Jaselská 932, Kutná Hora, 28401, Česká republika

Fotografie (titulní): Filip Wohák

Ilustrace a logo: Monika Sladká

Korektura: Alenka Votavová, Alice Havelková, Aneta Neprašová

Editace a formátování: Lucie Abigail Kopelentová, Vana Borovičková a Kristýna Myřátská

casopis.gymkh.cz

Gymnázium Jiřího
Ortena v Kutné
Hoře

@gjo_kh

@gjo_memes